

Załącznik nr 6
do Zarządzenia nr 2/2020
Nadleśniczego Nadleśnictwa Jarocin
z dnia 02.01.2020 r.

REGULAMIN ORGANIZACYJNY WYŁUSZCZARNI NASION W JAROCINIE

I. Postanowienia ogólne

1. WYŁUSZCZARNIA jest obiektem technicznym, w którym za pomocą specjalistycznej technologii pozyskuje się nasiona z szyszek drzew iglastych, przechowuje się je w niskich temperaturach i bada się ich jakość. Wyłuszcznia zajmuje się także przygotowaniem nasion do wysiewu - między innymi: buka, dębu, lipy, jesionu i jodły. W ramach Wyłuszcznia funkcjonuje Stacja Kontroli Nasion i zespół 5 chłodzi do przechowania żołądki, bukwi oraz do przeprowadzania stratyfikacji.
2. Wyłuszcznia kieruje jednoosobowo Leśniczy-Kierownik Ośrodka Szkółkarsko-Nasiennego (OSN), mając w dyspozycji 2 stanowiska administracyjne (stanowisko ds. zasobów oraz stanowisko ds. oceny nasion) oraz 3 pracowników fizycznych.
3. Leśniczy-Kierownik OSN sporządza i aktualizuje instrukcje technologiczne wykonywanych w Wyłuszcznia prac – jest odpowiedzialny za przestrzeganie przyjętych reżimów.
4. Wszystkie prace dla jednostek organizacyjnych LP jak i odbiorców z poza LP Wyłuszcznia wykonuje usługowo.

II. Zasady wspólne

1. Obowiązuje praca jednozmianowa z możliwością ustawienia produkcji dwuzmianowej w zależności od ilości dostarczanych szyszek.
2. W razie konieczności pracownik może być przesunięty do pomocy lub zastępstwa na innym stanowisku, dlatego wymagana jest od pracowników znajomość prac występujących na wszystkich stanowiskach.
3. Wszelkie prace wykonywane w szafach rozdzielczych, sprężarkach, urządzeniach chłodniczych mogą przeprowadzać jedynie osoby posiadające odpowiednie uprawnienia oraz kwalifikacje.

4. Sprzątanie codzienne pomieszczeń po pracy wykonywane jest przez firmę usługową — ZUL.

III. Proces technologiczny pozyskiwania nasion z szyszek

1. Proces technologiczny pozyskiwania nasion z szyszek zastosowany w Wyłuszcarni obejmuje następujące etapy:
  - a) przyjęcie szyszek oraz ich oczyszczenie,
  - b) przechowywanie oczyszczonych szyszek w magazynie, posiadającym możliwości ustawienia parametrów klimatu wewnętrznego, dozowanie szyszek z pojemników magazynowych do skrzyń wyłuszcarskich,
  - c) otwieranie szyszek w szafach - piecach (komorach) wyłuszcarskich,
  - d) wytrząsanie w bębnie wyłuszcarskim nasion znajdujących się w otwartych szyszkach,
  - e) odskrzydlenie nasion w odskrzydlaczu wodnym,
  - f) oczyszczenie nasion w sortowniku grawitacyjnym,
  - g) podsuszenie nasion w suszarkach powietrznych, zapakowanie nasion w woreczki foliowe i umieszczenie ich w przechowalni - chłodni w temperaturze ok. - 8 °C.
2. Za pracę maszyny czyszczącej szyszki oraz jej stan techniczny odpowiedzialna jest osoba pracująca na wózku widłowym.
3. Prace związane z wyłuszczeniem i odskrzydleniem danej partii nasion wykonuje jedna osoba. Jest ona także odpowiedzialna za stan techniczny odskrzydlacza oraz bębna wyłuszcarskiego.
4. Czyszczenia nasion następuje w ciągu technologicznym automatycznie.
5. Za ustawienie grawitacyjnego sortownika nasion odpowiedzialna jest osoba pracująca przy wyłuszczeniu i odskrzydleniu danej partii nasion.
6. Suszeniem, badaniem wilgotności oraz pakowaniem danej partii nasion zajmuje się jedna osoba. Ona też jest odpowiedzialna za stan techniczny oraz porządek w magazynie.
7. Kontrolę nad prawidłowym schładzaniem nasion oraz pracą wszystkich chłodni wykonuje osoba zajmująca się pakowaniem nasion.
8. Cały proces przemieszczania szyszek odbywa się przy użyciu wózków widłowych w w związku, z czym należy zwrócić szczególną uwagę na:
  - a) poruszanie się po zakładzie wyznaczanymi trasami,
  - b) ustawiać skrzynie wyłuszcarskie oraz pojemniki magazynowe tylko w wyznaczonych do tego celu miejscach,

- c) przy transporcie skrzyń i pojemników z pomieszczenie do pomieszczenia ze względu na słabszą widoczność używać sygnału dźwiękowego.
9. Wszystkie prace związane z użyciem wózków widłowych wykonuje jedna osoba. Jest ona także odpowiedzialna za stan wózków. Na czas jej nieobecności pojazdy są przekazywane zastępującej ją osobie, która jest zobowiązana przekazać je w takim stanie technicznym, w jakim je otrzymała. Kierować wózkami widłowymi mogą tylko osoby posiadające odpowiednie uprawnienia.

IV. Skaryfikacja

1. Skaryfikacja jest przeprowadzana poprzez zanurzenie nasion w stężonym kwasie siarkowym. Wykonywana jest jednoosobowo na specjalistycznym stanowisku. Stanowisko to musi być ustawione w czasie w/w czynności na zewnątrz budynku, na placu przyzakładowym.
2. Osoba przeprowadzająca skaryfikację musi posiadać kwalifikacje oraz odzież ochronną.
3. Za bezpieczną skaryfikację oraz oczyszczenie użytych pojemników i narzędzi odpowiedzialna jest osoba przeprowadzająca tę czynność.

V. Stratyfikacja

1. Stratyfikacja wykonywana jest w specjalnie przystosowanym do tego celu pomieszczeniu o regulowanej temperaturze - komorze zespołu chłodni. Czynności wykonuje wyznaczona przez kierownika OSN osoba.
2. Osoba przeprowadzająca stratyfikację wymagającą zabezpieczenia chemicznego musi używać odzieży ochronnej i środków ochrony osobistej.
3. Za prawidłowe przeprowadzenie stratyfikacji, porządek oraz oczyszczenie użytych pojemników odpowiedzialna jest osoba przeprowadzająca tę czynność.

VI. Termoterapia

1. Termoterapia jest przeprowadzana w komorze wyluszcarskiej w atmosferze o wilgotności względnej przekraczającej 90% i temperaturze +42 stopnie C. Wykonuje ją jedna lub dwie osoby. Do jej przeprowadzenia wykorzystywane są skrzynie wyluszcarskie.
2. Za prawidłowe przeprowadzenie termoterapii odpowiedzialna jest każdorazowo wyznaczona przez kierownika OSN osoba ustawiająca oraz kontrolująca parametry powietrza w komorze.

VII. Przechowywanie

1. Ciężko nasienne gatunki liściaste są przechowywane w plastikowych pojemnikach o pojemności 80 - 110 litrów. Żołędzie przechowywane są w temperaturze ok. -3 stopnie C. a bukiew w temperaturze do -10 stopni C. Pozostałe nasiona przechowywane są w woreczkach foliowych. Przechowywane są w temperaturze do -10 stopni C.
2. Za odpowiednie spakowanie nasion do przechowania odpowiedzialna jest osoba każdorazowo wyznaczona przez kierownika OSN.

VIII. Laboratorium

1. Osoba zatrudniona na stanowisku ds. oceny nasion dokonuje oceny jakości nasion zgodnie z obowiązującym zarządzeniem Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych w sprawie organizacji i dokonywania oceny nasion w PGL LP. Określa także czas stratyfikacji dla wszystkich przygotowanych do wysiewu nasion.
2. Jeśli wystąpi taka konieczność laboratorium wykonuje także inne prace badawcze.
3. Za prawidłową pracę laboratorium, czystość i porządek odpowiedzialna jest osoba pracująca na stanowisku ds. oceny nasion.

IX. Dokumentowanie ruchu szyszek i nasion

1. Za dokumentację, stan magazynowy nasion, organizację i jakość produkcji oraz czystość OSN odpowiedzialny jest Leśniczy-Kierownik OSN.
2. Osoba zatrudniona na stanowisku ds. zasobów obsługuje ZASOBY w SILP-web odnotowuje przyjęcie, wydanie nasion, szyszek, owoców i owocostanów oraz procesy technologiczne na nich zachodzące.
3. Szyszki oraz nasiona przyjmowane są dokumentem *MM* - przesunięcie między magazynowe, do którego dołączone jest świadectwo pochodzenia lub etykieta leśnego materiału rozmnożeniowego.
4. Nasiona uzyskiwane z poszczególnych partii szyszek przyjmowane są na stan dokumentem *SM* -(specyfikacja manipulacyjna).

5. Wszystkie nasiona wydawane są właścicielom dokumentem *MM* (przesunięcie międzymagazynowe) i *WZ* (wydanie materiału na zewnątrz) jeśli nasiona są sprzedawane odbiorcom trzecim.
6. Wyłuszczone szyszki są przyjmowane do magazynu wykazem odbiorczym produktów nieдрzewnych (*WON*) i sprzedawane na zewnątrz asygnatą wystawioną przez Leśniczego-Kierownika *OSN* lub laboranta, lub na podstawie faktury *VAT*.
7. Szczegółowe elementy obiegu dokumentów zgodne są z uregulowaniami zawartymi w Regulaminie Kontroli Wewnętrznej Nadleśnictwa Jarocin.

NADLEŚNICZY
Nadleśnictwa Jarocin
J. Gogońkiewicz
Jarocin, Gogońkiewicz

